

կինդ. Եւ որդեակդ յիշէ: Այն տոմսակին ստորագրութիւնը տեսնէք: Ի կախազան մատնիշները: Դ Ռէշոյի խօսքերուն պատասխանը կատաղաւ ձայն աղաղակ ժողովուրդ:

“Բնաւ չեմ տարակուսիր որ ծերակոյտն իւր հաւանութիւնը չի զանար, ըստ Ստէնզ, դահերի-
ցուն իւր կենաց ապահովութեան համար ըրած ա-
մէն կարգադրութեանցը” 7

“Սիրելի բարեկամք, ըստ վերջագետ Կոր-
սիա, թող պիտի չառնք որ ես ալ խօսիմ: Չեր սի-
րոյ եւ հաւատարմութեան ցոյցերն չեն լինար:”

Ամենապատիւ խորին լուսութիւն տրեղելով, գրահեցն զստեւ: «Զստեւ որպէս իմ ֆիզիքի ժողովրդեան սիրելի եւ զարգաց պատրաստակամութիւնն վայել, բայց ժամանեցէ մէկ ար, որ իմ պաշտօնս է՝ զի չէմ չարեմեանք օրէնքներն ի կարգ պահել, այլ միշտ գործադրելու ապլ: Եզրուստորի սահմանաւ զլուսութիւնն չհաստատուն պահելու երգում երգում եւ: Եւ Ստամբուլ օգնութիւնքը պիտի շնանամ, որ այս երգմանն չհաստատուի մնամ: Երբքը չեմ կրնար սանձեմ առնուլ, որ գահեկրիցան կենաց պահպանութեան համար՝ զարգացողոց ապաստանին վնաս հասցնի: Հետեւ ըլլայ ինծի՝ հին եւ նոր բռնաւորացող այս գիշարներ վնասմանը՝ Բնաբերակ թուռնէ հրաժարելու գործք մէն է, որուն վրայ Ստամբուլ ինչպէս հեռա իր խորհրդակցիքն: Սակայն պահեկիցան ընտրութիւնն ապաստանութիւնն պիտի պաշտպանեմ, ի՞նչէ եւ եւ ի՞նչէ ուրիշ մէկն ընտրուի: Ինչպէս որ տարւոյն զարգաց զլուսել մնալու համար՝ օրինաց ցուցած շաւղին չեմ խտրողիլ, նշնայեալ չեմ՝ որպիսի ձեռքն կարգաւորէ բռնաւորն: եւ ոչ մէկ որ այն օրինաց զարուկութիւնն որուն վրայ այս երկրին ինչպէսց ապաստանութիւնն յեցած է: Անի ստանն միայն բռնութիւնն իր գործածեմ, երբ տեսնուի որ հակառակորդքն օրինաւոր պատերազմով չի լուսով: Բայց ապաստանութեան գործ բանուն, եւ այնչափ ժամանակ միայն իր գործածեմ՝ միշտ որ խաղաղութիւնն հաստատուի: Ենթ որ համար պատերազման յառա՛՛կ պատերազմով մնան չեմ հրաւորաբար: »

Հոսքի մը կենալէն ետեւ՝ խօսքն այսպէս յաւաք տարաւ։ «Իսկ իմ կնիպոն» ձեր ամէն ինչ ինչպէս պէ՛տքից պաշտպանութեան տակ եւ Բաւոտժոյ մէջեւ եւ Բարձրաց կը վառահիւր եմէ՛ կնիպոն պիտի գոհուի, թող այս ինչին պատժեան եւ բարօրութեան ճամբար գործուի, բայց չեմ ուզեր որ ետեւէն ըսնէ՛ իմ կնիպոն Թախալութեան ճամբար գերի ըլլալ կատարուածին՝ զոր կնիպո ճամբար պատշաճեալու երդում ըսած էի։»

“Տէր զահերէց, ըսաւ դարձեալ Ռափայէլ Սաէնզ, խնդիրը միայն շէր կենաց վրայ չէ, այլ նաեւ տէրութեան խաղաղ զարգացման վրայ...”

“Եւ յօրինաց Տոբանաւ որ թեան տակ, պատահեանք Կարսի խառն ընդ միջով, մինչեւ հիշակա զարգացաւ եւ յառաջացաւ այս տեղը թիկուն, այսուհետեւ ալ կը զարգայանք: Սուկան առանց օրինաց Լիւսն Տաղընդով կենացաւ ապա Տոբով թեան Տամար Կարսի որ եղան կ'ընեն: Պաշտպանները կ'ըմտ շաղկերէն, Տեսու իրար ոտիկան կ'ըջնանքնեն: Եւ բարեկամաց Բաղայան որ բոլիւս չեն-

ստանան, Առաքել Տանգարտու ու Տանգիրիտ եղբայր, այս ամենը կ'ընենե՛: Ով, արքե, շնորհակալ եմ՝ ձեր ջրով հոգեք սիրելի եմ: Ուրիշ անգամներ, թե՛ ես, թե՛ ձեր աղաքա՛նութիւնն ալ՝ կարարա՛մ Մարեթիկին Տամար զոհե՛նք ուղջը, առ աստե՛ն Տարի եւ որ էգառաւորը Տա՛սարակալպետութեան գահեօրէնք ոտը ելլէ եւ կվարսիւս Մարեթիկ Տամիզը որ այն զոհը չընդունելի: Գուհեօրէնք ինչ պարտքեւն ըլլաւ եւ կարարա՛մ ձեզի Տարոհակալ կ'ըլլայ: Ուրիշ, սիրեղե՛ք, ձեր գործերեւոյ զայդէր, իսկ դուք, դիտուողը, զորանոց գարեթե խաղաղութեանն: Բիշլ ւր լուսնի՛ն պահէ՛նք ետեւ շարունակե՛ք: Աւանդը կիպի՛ր պատերա՛սմ՝ մէկ էր այս, որուն վրայ աշխարհ՝ պիտի չկարեւոր պարծի՛ր: Փնա՛ք Աստուծոյ, յաւի՛տե՛ք եւլայ: Այս խաղերն իշխեալս կամոց խօտեցաւ, որ ամուսնէն զատ մեկը չլսեցա՛ւ:

Եկողներն սկսան կամաց կամաց երթալ: Խի-
մենէս ալ երթալու կը պատրաստուէր, բայց զա-
հերէշն նշան բռաւ որ կենայ:

Դռները փակուեցան: Կարսիա խիմենեանի
բռնող զիպո ձև ձևերը բռնեց: «Խիմենեա, դուս
թորդդ պիտ վարդուեալ չեստ: Գլխուս սպառնալուց
փառանքն զիս ապանելու համար ձեռքեր եկածն
լռիս: Եթէ բռնածդակ սերտ վատարեալ չլլայիր,
սյս մեծ բարեկամակա՛ն սերտ վաճառելիքս
Բայց պաշտմո՛րդ պատճառաւ չեմք յայտնուտ
ծածուկ եմք զբռնողը հրապարակ հանք եւս:
Գահերեպոյն սառը չէ կնոսր ներել: Միշտ բարեկամս
կը մնա առանց վերնո՛ւ ալ, բայց պետք է որ պաշ-
տմո՛րդ հրապարակ: »

“Ի՞նչ կ'ըսես, Գաբրիէլ, գոչեց Տոննա Մա-
րիանա, այսպիսի ազնուական վարմունք մը այսպէս
կը վարձատրես:”

“Ո՛հ, պատասխանեց խիժնէն ժպտելով, այս պատժին չեմ վախնար: Գաճերիցուն կէտերն եւ տորւթեան բարօրութիւնն պաշտպանելու իւր տաններս այդպէս աթո՛ւս գնով չեմ ծախեր: Այս սուրճ, որ թերեւս զաճերիցուն կեանքն պաշտպանելու որոշուած է, երբեք կամուս ձեռքես չեմ ձգեր:”

«Խիմէնէս, կրկնեց Մորենոյ խոտութեամբ,
այս անհնազանդութիւն է:»

“Տէր գահերէց, օրէնքներն դեռ ի վօրու-
թեան են. եթէ պաշտօնս չարաչար գործածած եմ,
թող զինուորական դատաստանը կարգայ մճիռս:”

“Այլ լսես զճիւղը. բայց կ'ազնեմ որ միշտ բա-
բեկամն մնաս:”

“Հանդարտութեամբ յանձն կ'առնում այն
ատեն վճիռն, ք ըսելով՝ Խիմէնէս ծռեցաւ եւ սե-
նեկէն դուրս ելաւ: (Շարունակելի):”

SECRET

ՆՈՐԱԼՈՒՐԳ

Նոր տեսակի թնդանոթի մը :

Վ իթարն անուն ելեկտրագէտն նոր տեսակ թնդանօթ մը գտած է՝ որով կարելի է պատերազմական նաւու մը բոյր նաւաստիքն անզգայ ընել եւ

նաւուն տիրել: Դասօթ եւ որ ամփոփողը (amylo-
liti) բառած քիմիական նիւթին շոգին մարդ շն-
չելու ըլլայ՝ անփոփանց անդայ կ'ըլլայ, եւ այս
նիւթին կարելի է մեծ քանակութեամբ եւ արժան
պատրաստել: Արդ ԱՆԺԻՍԻՆ կ'առաջարկէ պնդիտի
ուռմիրը շինել՝ որ այս նիւթով լի ըլլան, եւ եթէ
այսպիսի քանի մը ուռմիր թնշանման նաւուն մէջ
նետուեալու ըլլայ, բոլոր նաւուն մէջ եղողներն քիչ
քանակութիւն մէջ կը թմարն մէկ մինչեւ երկու ժամ՝
եւ այնուհետեւ ուրիշ բան չի մնար՝ եթէ ոչ ներս
մտնել եւ բոլոր մէջիները գործի բռնել:

ՏՆՏԵՍՈՒԿԱՆ

Անկողմնոյ յառաջնոյն դիրքը:

Ուայելնեպոս բնագիտին անկողնոյ առողջա-
պահական դիրք մասին հետեւեալ գիտողութիւն-
ները կ'ընեն: Եթէ տարբերական մարմնէն զգայուն
անձին մը վրայ աղեղնութիւն կ'ընեն, տարակոյս
չկայ որ նաեւ երկրի մագնիսականութիւնը մարդուն
ձկային դրութեան վրայ աղեղնութիւն կ'ընեն: Այս
պատճառաւ հիւսիսային կիսագնդին վրայ բնակող
մարդիկ պէտք են իրենց գլուխն դեպ ի հիւսիս
դարձնել՝ քնածալու ատեն, իսկ հարաւայինք դեպ
ի հարաւ: Այս դիրքն արեան շղանքին վրայ մեծ
աղեղնութիւն ունի, այնպէս որ եթէ գործարանայ
վրայ խաղցարած մ'երեւոյ՝ անկողնոյ դիրքն ուղ-
ղելով կարելի կ'ըլլայ բուժել: Աստիք ցուցնելու
համար յիշեալ ընդունին օրհանդիսը յառաջ կը
բերեն, որոնց դիտարարն է Տիգրուցի մէջ Տը. Ֆիշ-
վայթեր, որ 109 տարեան մեռաւ. ասիպի իւր եր-
կայնադիտութեան պատճառը կը համարէր միշտ
գլուխն դեպ ի հիւսիս քնածալը: Մտադիր դիտա-
լուութիւնը կը վկայեն՝ որ հիւսիսայինք լայնա-
ցած են գլխոյ հակառակ դիրք պատճառաւ: Ամե-
նեն իրեն ժառանգար եւ գլուխն արեւմուտք ուղ-
ղել: Պէտք ենք ուրեմն մնալ՝ հիւսիսային կի-
սագնդի բնակիչքս, մեր գլուխն հիւսիս ուղղել, իսկ
ոտքն՝ հարաւ:

ՓՆԵՐԱՆՈՒԹԻՏ

Ամենամանր պղտոտումներն:

Ղախաղցոյցներու գործածուած պտոտումներն
այնպէս հին ամենամանր պտոտումներն են՝ որ կը
շինուին պողպատեայ նուրբ թելերէ, եւ հասարակ
աջոք երկաթի մանր բերեղանքերու կը նմանին. բայց
եթէ խոշորացուցով նայուին՝ կատարեալ պտո-
տակ քնեցան: Աստիքմէ հազիւ հազարը սովորա-
կան մատնոյ մը կը լեցնեն, եւ որովհետեւ շատ
գծուաւորն է համբել՝ իջեղբով եւ ծախուին:

Աշխարհիս ամենաբարձր շէնքերն ու աշտարակները:

Աշխարհի ամենաբարձր շէնքերն ու աշտա-
րակներն հետեւեալներն են բարձրութեան կար-
գաւ. 1. Փարիզի այս տարւոյ արուեստահանդի-
սին համար շինուած ԱՊՔիէլեան աշտարակն՝ 300
մեզր. 2. Վաշինկթընի աշտարակն՝ 175 մեզր. 3.
Քէօնի մայր եկեղեցւոյն աշտարակներն՝ 159 մեզր.

4. Ռուսիի մայր եկեղեցւոյն աշտարակները՝ 150
մեզր. 5. Համպթիլի Ս-Նիկողայոս եկեղեցին՝ 148
մեզր. 6. Քէօփոս բիրամբար՝ 146 մեզր. 7. Շարաս-
պուրի մայր եկեղեցին՝ 142 մեզր. 8. Վիեննայի
Ս. Ստեփանոս մայր եկեղեցւոյն աշտարակը՝ 138
մեզր:

Օղակարկով ամենէն քարին որոճք ելած են:

Գլխաւորաբար երեք անգամ՝ օգտաւորին ար-
տաքոյ կարգի բարձրութեան կրցած է ելլել. 1.
Ալէշի եւ Գուսթաւէ Անգղիացիք 1862ին երկրէն
11,277 մեզր բարձրացած են, որուն տակաւին ոչ
ոք կրցած է հասնել: Այս բարձրութեան չհասած՝
մինչեւ 8838 մեզր միայն բարձրացած էին, Ալէշի
անգղայ եկաւ, իսկ Գուսթաւէ, որուն ձեռնարկներն
ցրտութենէն բոլորովին ստաւած եւ համակ սեւա-
ցած էին, հազիւ անհանելով կրցաւ օգտաւորին
վերին գունդին շուտը շարժել՝ որպէս զի կազ
գուրս ելլէ եւ օգտաւորին վար իջնայ: 2. Արօշէ
Սերինէլի, Սիգլէ եւ Գիտանսիք 1875ին Ապրիլ
15ին կրցան մինչեւ 8600 մեզր բարձրանալ: 3.
Ռուպերթսն եւ Լ'Օտար 1803ին Յուլի 18ին 7400
մեզր բարձրացած էին:

Թիւմիզիսի կատուններ:

Լոնտոնի բիրեղեայ պաշտան մէջ՝ ինչպէս
ամէն տարի սովորութիւն է, կատուններու ցուցա-
հանդէս եկաւ անցնել տարի, ուր կատունի բարե-
կամբ ու բարեկամութիւնը կը փութային ի տես բան-
կանքով կատուններու, որոնց ծանօթ երգածայնք
պայտաին սեւամը չկրհաւ իր լուսէր: Այս ցու-
ցահանդիսին մէջ կային կատուն ընտանդայն տե-
տաններն: Աստիք մէջն ամենէն ընտիրն է Սիամի
մարգարտաւոյն կատուն զոր գծաւորին է տեսնել
Եւրպայի մէջ, վասն զի նոյն տեղոյ կանանցին
հազիւ կը բաւեն: Այսպիսի կատուն մը ցուցահանդի-
սին մէջ կ'արժեցուէր՝ 1200 Փրանք: Իսկ Թիպլի
անուն գէր ու սեւա կատունի համար, որ միշտ կը
քնանար, տէրը, — եւ պէտք է լսել՝ երկանի
տէրը — 40,000 Փրանքի շնորհ գումարը կը պա-
հանէր:

Թիւմիզիսի մուշտակներ:

Գերմաներէն լազարի մը Բարիլէ հետեւեալ
տեղեկութիւնները կ'առնու, զոր կրիթիէ երեւելի
մուշտակագործն անձամբ պատմած է: «Գաղղիա-
կան կամ ընտանի ճաղարի գուռաւորեալ մարմը
բովանդակ աշխարհիս վրայ իբրեւ թանկեղան մուշ-
տակ տարածուած է: Այս նորագիտ մուշտակա
պարագայից համեմատ զանազան անուններ կ'առ-
նու: Եթէ ճաղարի մարմին առանց խաղելու՝ եր-
կայն մաշկով պատրաստուի, սիպերական մուշտակ
(siberinne) կը կոչուի. իսկ եթէ մաշկը խաղաւի
կրեւնոյ (castor) անունը կը տրուի: Եթէ մաշկը
մեքենայով թաւաշման արմատաքի կտրուի, ի-
բրեւ այլեւայլ մոլերէ եւ նոյն իսկ բեւեւներէ ե-
կած ջրային օսմանիւրեւոյ (loutre) անուամբ ի վա-
նաւ կը հանուի: Կատուն մարմին ալ ճաղարներուն
պէս այս ամէն փոփոխութեանց բնուանէ: Եւ,
կրիթիէ կը պատմէ նաեւ թէ արիւնի մը՝ քսան

տարի Ամերիկա կենցած էր, որ մի կը ցուցնէր ի բնն Ամերիկայէն հնաւ բերած թանկագին շրային սամուրեհույ ձեռնաց վառապան (manchon) մը, որ ցեցակեր եղած էր, եւ թափանձանք կը խընդրէր իմէ որ կերպով մը նորոգէ եւ ինք պէտք եղածը կը վճարէ: Կրիթթի իննամիջնալէս իմացաւ թէ այս թանկագին սամուրեհին իւր ճարտարներուն ձեռքէն ելած Բարիթ ձագարնին մէն էր, որ բոս իրերան կ'արժէր 6-50 ֆրանկ, իսկ տիկինն Ամերիկայի մէջ գնած էր 120 ֆրանքի: Կրիթթի կը յաւելուէ թէ «Անտարհիս վրայ գործածուող մուշտակայ գունէ երեքին երկուքը մեր ճագարներին են»:

ՔԱՂԱՔԱՊԵՆ ՏԵՍԱՐԻՆ

Մարտ ամիսը լի է քաղաքական ծանրակշիռ դիպուածներով:

Մեծ ազդեցութիւն ըրա Սերպիոյ Միլան թագաւորի բոլորովին անվաճառ հրաժարման տուը: Լազարո ծանուցնր թէ Մարտի 6ին Միլան թագաւորն ի շնորհս իւր անվաճառաւ որդւոյ՝ Աղեքսանդր թագաժառանգին՝ հրաժարեալ թագաւորութենէ, կարգելով վարիչ գլխիսին, գլխինմարդովն եւ գերողիչ զօրավար: Ստուգել այս անվաճառ հրաժարումն մեծ զարմացում ու ցաւ պատճառեց թէ Սերպիոյ ժողովրդեան եւ թէ Սերպիոյ հետ քաղաքականացաւ ազգաց, որովհետեւ Միլան թագաւորը գրեթէ առնաստարակ սիրուած էր: սակայն որոշումը վճռուած էր եւ անկարելի էր յետս կոչել:

Թէ նն էր հրաժարման պատճառն, այն յայտնի չէ. թէպէտ եւ լրագրաց մէջ այլեւայլ մեկնութիւններ կը հաղթանք, բայց որչափ կ'ենթալ աւելի անմտակալն են շարժումներն քան քաղաքական:

Միլան թագաւորն իւր հրաժարումը հանդիսապէս հրատարակելէն ետեւ իւր որդիի Ալեքսանդր Ա. արեւուտար թագաւոր անուանել տուաւ, որուն թէ ինք եւ թէ ընդ որ պաշտօնեայքն ու զօրքն հաւատարմութիւն երդումն ըրին, ընդունելով իւր թագաւորն այնպիսի չնքմ սիրով, որպիսի սաստիկ ցաւով անոց հորքն անշտեցան:

Կը յուսանք որ Վենալիտաց փոփոխութիւնը Սերպիոյ ընդհանուր քաղաքականութեան վրայ զգալի տարբերութիւն չ'ընք:

Հոլանտաւ եւս հարկ պիտի ըլլայ վարչութեան փոփոխութիւնն ընել: Արդէն ծանօթ է որ թագաւորն ամսներէ ի վեր ծանր հիւանդ էր եւ քանի մ'անգամ իսկ մահուան մօտեցեր էր: Թէեւ առ այժմ վարկենաական երեւոյ չկայ, սակայն թագաւորը վարչութեան բոլորովին անկառող ըլլալով՝ պաշտօնեայք խորհրդակցեցան եւ Մարտի 26ին խորհրդանոցին առաջարկեցին, որ անհրաժեշտ հարկ է վարիչ մը կարգել: Թագաւորն քաջարձակապէս կը մեծի վարչութեան պաշտօնն յանձն անուոյ այլեւայլ անմտակալ պատճառաց հաստ: Հաւանականագոյնս այն պաշտօնն պիտի յանձնել 46մարտի 26ին յառաջուն պաշտօնէնց գանձերէն եւ շահաւորական պահպանողականաց առաջնորդին, որ թագաւորութեան ամբաւաւտը քաղաքագէտութեան մըն է:

Անցեալ անգամ ծանուցած էինք, թէ պատերազմական կարգադրութիւնները հունգարիոյ խորհրդանոցին մեծ հակառակութեան նիւթ եղած է: Անիմներ այն կարգադրութեանց վրայ խորհրդակցելով անցան, շատ

անգամ՝ կռիւ, արհնձեղութիւն, հրապարակաւ փողոցաց վրայ եւ նոյն իսկ խորհրդանոցին մէջ պատահեցան: սակայն եւ անպէս դեռ չեն ընդունած ամէն առաջարկեալ յօդուածները: Միայն ուրախալիս այն է, որ հակառակութեան զիւտար շիւթ եղող յօդուածներն արեամբ շափ պատերազմելով այժմ ընդունեցան, եւ կը մնան մէկալ յօդուածները, որոնց վրայ այնչափ հակառակութիւն չկայ: Նրանք թէ վարկենան մը յառաջ լինալիս բանակցութիւնը, որպէս զի երիտասարդ ուսանողաց զրգանք արհնձեղ հանգարտէր եւ ժողովուրդն եւս իւր հանգստութիւնը գտնէր:

Գերմանիա զբաղած է հիմալ Մամիայի խնդրով: Արդէն ծանօթ է որ Գերմանիա քանի մը տարիէ ի վեր սկսած է Անքրիկի մէջ զաղթականութիւն հաստատել, ի մասնաւորի Պրիսլաքը իշխանին խորհրդանոցն ու քաղաքագէտութեամբն, որ զաղթականութեանց վրայ մեծ կարելորութիւն կը դնէ եւ քանի մը տարիէ ի վեր նոյն իշխանին նշանաւոր քաղաքագէտութեան առաքականութիւնն մնն է: Մամիայի զաղթականութիւնն հաստատուած ժամանակ՝ Անքրիկայի Միացեալ Նահանգաց հետ տարածախոսութիւն ունեցան Գերմանիա, որ քանի մ'ամիսն է կը տեւէ. սակայն Պրիսլաքը իշխանին քաղաքականութեանց կրցան իրարու հետ միաբանիւ, եւ Միացեալ Նահանգն հաւանեցաւ Անքրիկ մէջ Պրիսլաք ժողով ղարմարուելուն, որուն մէջ Մամիայի խնդիրը պիտի բարգաւաճէր:

Մարտի վերջերը հնարեւոր Պրիսլաքը կ'ունենան զնաց Անգղիոյ քաղաքագիտաց հետ այլեւայլ խնդրոց վրայ խօսելու, ուր քանի մ'օր կենսելն ետքը վերադառնա: Հաւանականագոյն կը կարծուի թէ Մամիայի խնդրին վրայ ալ բանակցած է Անգղիոյ քաղաքագիտաց հետ:

Նիւրնպտայի Բառնէլէան կուսակցութիւնը մեծ յաղթանակ կանգնեց իւր հակառակորդաց եւ ի մասնաւորի Նիւրնպտի ամմանած լրագրոյն Թայմըզ վրայ: Այն ամէն Բառնէլի համարուած Նամակներն, զորոնք Թայմըզ Բիւլետն անուն անմէջ մը դրամով գնած եւ հրատարակած էր եւ որոնք մէջ Բառնէլի դէմ զրպարտութիւններ կային, թէ ինք Բառնէլ այլեւայլ քաղաքական մարդասպանութեանց մասնակցած է, չինձու եւ սուտ հրատարակեցան: դատարոնները ընդունելէն ետքը: Դատարարան ամիսներ տեւեց. բոլոր աշխարհք կը պատէր այս կարելոր դատարարանին ելիք, եւ երբ երեւան ելաւ Բիւլետի խորհրդակցութիւն եւ պիտի բանտարկուէր, ամմասպանութեանը զրաւ բոս: իւր կնիաց: ինք պարտաւորուած է Թայմըզ ամբողջ դատարարական ծանիքն՝ որ երկու միլիոն ֆրանկէ աւելի է, վճարել, եւ անշուշտ Բառնէլի պահանջումներն ալ պիտի հարկադրուի զոտացնելու:

Բաւական ժամանակ է ի վեր հրատարակուած է լրագրաց մէջ, թէ Օսմանեան կառավարութիւնն հրաման տուած է գերմանական ընկերութեան մը փոքր Մալիոյ երկաթուղիոյ զիծն իզմիտէն մինչեւ Անկիւրիս (Էնկիւրիս) յառաջ տանելու: Արդէն ծրարները պատաստ են, եւ շինութիւնն յարմարուած է զաղիցալի միջուակ երկաթուղիաց ծեփարկելուն, որ մօտեցն պիտի սկսի նոյն շինութիւնը:

ՀՐԵՏԵՐԵԿԻ ԵՒ ՊԵՏԱՐԱՆԱՅԻՆ ԻՄԲԱՐԻԻ
Հ. ԲԱՐԵՔԵԼԻ Վ. ՊԵՐԵՆԶ
Վ.ԻՆԵՆ. ՄԻԻԲԱՐԵԲԱՆ ՏԵՐԵՆ (W. HEINRICH)